

ROSA Architectuurscan/advies: Centraal Aanmelden MBO

Voor	Architectuurraad
Van	Bureau Edustandaard
Scan uitgevoerd door	Bart den Dulk, Remco de Boer
Versie	2e concept
Datum	8 januari 2019
Versiehistorie	1e concept: opgesteld door BES 2e concept: afgestemd met de indiener en direct betrokkenen definitief: behandeld door Architectuurraad
Aanleiding	Scanaanvraag door saMBO-ICT
Betreft	Centraal Aanmelden MBO
Brondocument(en)	Definitief concept PvE Centraal Aanmelden mbo, versie 1.9
Begeleidende documenten	Pitch Architectuurscan Centraal Aanmelden https://www.sambo-ict.nl/centraal-aanmelden/

Inleiding

Met de ROSA Architectuurscan worden op systematische wijze alle architectuuraspecten van een bij Edustandaard ingebracht onderwerp in kaart gebracht en worden knelpunten en kansen gesignaleerd. Niet alleen kan de indiener er zijn voordeel mee doen, ook kan ROSA ermee worden verrijkt. En tot slot stelt het andere ketenpartijen in staat om kennis te nemen van architectuurwijzigingen en het belang hiervan voor de eigen organisatie of achterban te bepalen (transparantie in de keten, informatiepositie).

Dit formulier bevat de uitkomst van een architectuurscan van het **Centraal Aanmelden MBO**. Voor de indiener biedt de scan concrete handvatten voor toepassing van ROSA, en de mogelijkheid om lessen en ervaringen uit het project terug te koppelen aan ROSA. Een architectuurscan wordt in principe uitgevoerd met een hoge mate van betrokkenheid van vertegenwoordigers van de inbrenger. Deze wordt hierbij ondersteund door Bureau Edustandaard, de beheerder van ROSA. De inbrenger zou zich moeten herkennen in de uitkomsten.

Iedere architectuurscan begint met de vraag: welke onderdelen van ROSA zijn relevant voor het ingebrachte onderwerp, en indien relevant, op welke wijze? Vervolgens worden de vragen gesteld hoe het ingebrachte past op wat in ROSA is uitgewerkt, en of het project wellicht inzichten heeft die kunnen leiden tot verbetering of uitbreiding van ROSA. De antwoorden op deze vragen worden verwoord in termen van een advies richting zowel inbrenger, als richting ROSA zelf. De opzet van het advies is dat per onderdeel van ROSA uitspraken worden gedaan over:

1. Bevindingen uit project: *wat zegt het project zelf over het verband met ROSA van het ingebrachte onderwerp?*
2. Relatie met ROSA: *hoe verhoudt het ingebrachte zich tot ROSA¹?*
3. Voorgesteld advies van de Architectuurraad aan het project: *tips, verbeterpunten, en ook bekrachtiging dat er goed werk is geleverd vanuit het perspectief van ROSA²*

Adviezen in deze kolom zijn, gegroepeerd in 'PRODUCT' en 'CONTEXT'. De PRODUCT-adviezen bestrijken sec het ingediende 'product', d.w.z. het **Centraal Aanmelden MBO**. Deze adviezen zijn direct gericht aan de project(deel)groep die zich met de totstandkoming van het **Centraal Aanmelden MBO** bezighoudt. De CONTEXT-adviezen hebben betrekking op de context waarbinnen het **Centraal Aanmelden MBO** toegepast gaat worden. Deze adviezen kunnen gericht zijn aan het project zelf, maar kunnen ook zijn gericht aan partijen die zich in die context bevinden, zoals de project(deel)groep die zich richt op de implementatie van de uiteindelijke **Centraal Aanmelden MBO**, maar ook (sector)organisaties die met de uiteindelijke implementatie te maken gaan krijgen.

4. **Voorgesteld advies voor de Architectuurraad voor plaatsing onderwerpen op de ROSA architectuur backlog:** *wat kan ROSA doen om in het vervolg een betere ondersteuning te bieden aan dit project, en andere?*

Samenhang met andere formulieren:

- **Pitch Architectuurscan:** Het doel van de architectuurpitch is om een eerste indruk te krijgen van een ketenafspraken . Op basis van de pitch en de aangeleverde documentatie voert Bureau Edustandaard een architectuurscan uit. Voor de leden van de Architectuurraad (en andere geïnteresseerden) verduidelijkt deze pitch de context van de afspraak en de resultaten uit de architectuurscan.
- **ROSA architectuurscan bevindingen:** aan het invullen van het adviesdeel van een architectuurscan (dit formulier) gaat het verzamelen van feitelijke informatie, en het analyseren daarvan, vooraf. Die informatie, en de analyses, worden vastgelegd in het bevindingendeel van de architectuurscan. De lezer van het adviesdeel kan die erop na slaan als hij wil weten hoe het advies tot stand is gekomen. Het lezen van het bevindingendeel is niet vereist om het adviesdeel te begrijpen. Waar van toepassingen verwijst het bevindingendeel naar specifieke locaties van de brondocumenten die als input dienden voor de architectuurscan. Ook het lezen van de brondocumenten is niet vereist om het adviesdeel te begrijpen.

¹ De verhouding tussen het ingediende en de ROSA wordt per onderdeel uitgedrukt in een 'level of conformance' ontleend aan TOGAF, zie de bijlage.

² Dit is een concept advies, de uitkomsten worden eerst door de Architectuurraad besproken.

ROSA Architectuurscan/advies: Centraal Aanmelden MBO

ROSA- onderdeel	Bevindingen uit project: Centraal Aanmelden MBO	Relatie met ROSA (blauw: ROSA, geel: Centraal Aanmelden MBO)	Voorgesteld advies aan project	Voorgesteld advies aan AR voor plaatsing onderwerpen op de architectuurbacklog ROSA
Werkings- gebied	<p>Centraal Aanmelden staat ten dienste van alle bekostigde instellingen; 55 instellingen nemen deel aan het PvE.</p> <p>PvE dient als vertrekpunt voor oplossing door geïnteresseerde (markt)partijen</p> <p>Het beheer en eigenaarschap wordt ondergebracht in de coöperatieve vereniging MBO-Voorzieningen, die in handen is van de deelnemende instellingen.</p> <p>DUO levert gegevens aan CA, via een soortgelijke koppeling als SIS/BRON.</p>	 <p>Compliant - Het werkingsgebied, bestaande uit MBO-instellingen, MBO-Voorzieningen (als MBO-ondersteunende organisatie), Softwareleveranciers (SIS) en DUO, valt volledig binnen het onderwijsdomein.</p>	<p>PRODUCT:</p> <p>CONTEXT:</p>	

<p>Toepassingsgebied</p>	<p>Collectieve (mbo-)voorziening Centraal Aanmelden</p> <p>Sterke wens vanuit instellingen om inzicht te krijgen in meervoudige aanmeldingen</p> <p>Informatiebehoefte rondom meervoudig aanmelden speelt op drie niveaus: instelling, regionaal, landelijk (sectoraal).</p>	 <p>Compliant - Binnen de ketenfunctie Instroom, Doorstroom en Uitstroom gaat het enkel om het realiseren van een voorziening t.b.v. Instroom.</p> <p>Binnen de ketenfunctie Informatieverwerking betreft het de realisatie van een centrale (generieke) voorziening.</p> <p>Binnen de ketenfunctie Informatiestandaardisatie betreft het de (sectorale) harmonisatie van aanmeldgegevens voor de persoonlijke omgeving van de student.</p>	<p>PRODUCT:</p> <p>CONTEXT:</p>	
<p>Ontwerpgebied</p> <p>Bovensectorale samenwerking</p>	<p>Eenmalige registratie, meervoudig gebruik Voorziening CA maakt (her)gebruik van gegevens uit BRP/BRON, RIO en van centrale voorzieningen (DigiD)</p> <p>Persoonlijke digitale ruimte De studentomgeving binnen CA kan worden opgevat als persoonlijke digitale ruimte ihkv het aanmeldproces.</p>	 <p>Compliant - De Voorziening CA past binnen de principes van dit ontwerpgebied.</p>	<p>PRODUCT:</p> <p>CONTEXT:</p>	<p>De term 'Bovensectoraal' dekt hier de lading onvoldoende. Gaat meer om 'ketensamenwerking'.</p>

Ontwerpgebied

Informatie-beveiliging en privacy (IBP)

Het transferpunt stuurt alle 1e-jaar mbo-aanmeldingen (uit CA) en aanmeldstatussen (uit VVA) door naar de analyseomgeving meervoudig aanmelden. Daar worden de gegevens geanonimiseerd ten behoeve van analyse en rapportage meervoudig aanmelden.

Uitgangspunt is dat 100% van de aspirant-studentgegevens in/door de voorziening CA gaat i.v.m. inzicht in meervoudige aanmeldingen.

Ten behoeve van statistische analyses kan de ruwe data van aanmeldingen door de beheerder van CA worden geëxporteerd naar Excel.

Voor specificatie van de levering van gegevens CA naar SIS wordt verwezen naar Bijlage 2.. Deze bijlage 2 gaat over het wat, niet over het hoe (+maatregelen) van de levering.

“Zolang wordt gewerkt met geaggregeerde rapportages [...] is er vanuit de AVG geen bezwaar”.

Nonconformant - Een aantal belangrijke IBP uitgangspunten dient verder uitgewerkt te worden.

Privacy by design

Gegevens worden *in* de analyseomgeving geanonimiseerd. Vanuit oogpunt van dataminimalisatie zou dat bij voorkeur al voor de aanlevering aan de analyseomgeving (i.e. binnen het transferpunt) plaatsvinden, of wellicht via een tussengelegen separate functionele eenheid.

De voorziening CA wordt tevens een voorziening die alle mbo-aanmeldingen analyseert - ook de aanmeldingen die niet via CA verlopen.

Gegevens worden niet langer bewaard dan strikt noodzakelijk

Onduidelijk wat de bewaartermijn is van div. gegevens (w.o. ruwe aanmeldgegevens en analysegegevens).

Duidelijke eisen en verwachtingen; Transparantie over maatregelen

Het PvE specificeert wel wat er wordt uitgewisseld, maar besteed weinig aandacht aan het hoe (in termen van bijbehorende maatregelen).

Een BIV-classificatie van betrokken gegevens ontbreekt.

Eisen en verwachtingen omtrent gegevensgebruik (m.n. export ruwe data) niet nader gespecificeerd.

PRODUCT:

- Introduceer een apart (functioneel) component verantwoordelijk voor anonimisering
- Maak bewaartermijnen expliciet voor gegevens vastgelegd binnen voorziening CA
- Leg, op basis van BIV-classificatie, vast welke maatregelen leiden tot veilige uitwisseling met / door voorziening CA MBO
- Leg vast welke eisen / verwachtingen er zijn naar andere partijen t.a.v. gebruik van gegevens uit voorziening CA MBO.

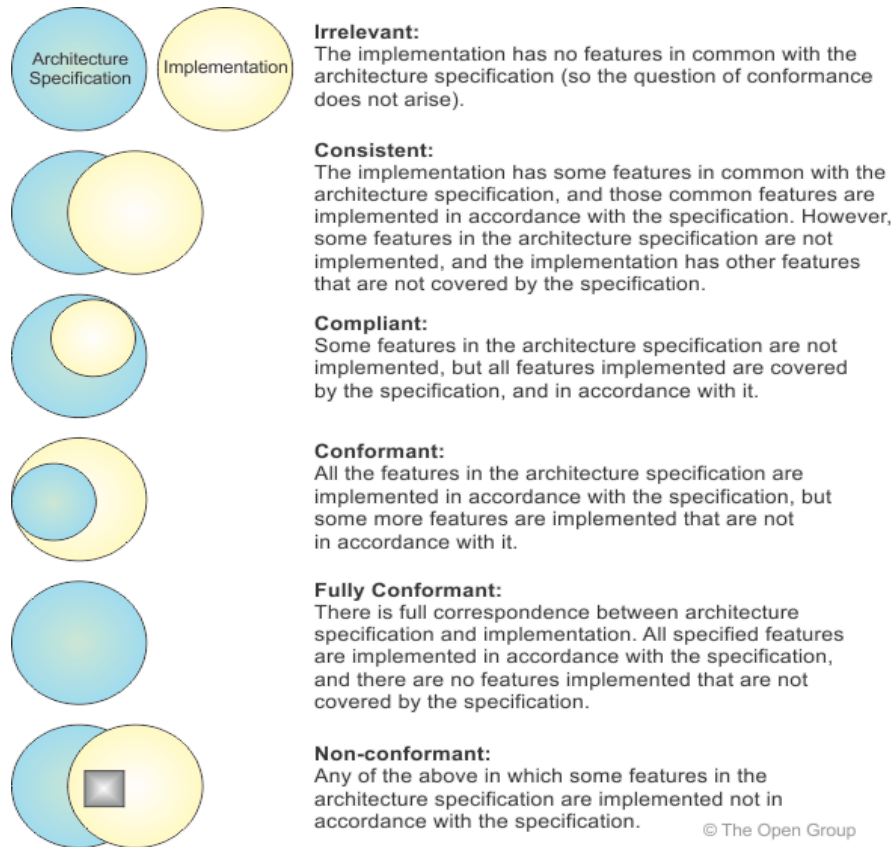
CONTEXT:

<p>Ontwerpgebied</p> <p>IAA</p>	<p>Een aspirant-student identificeert zich in de voorziening CA met een eID (DIGID).</p>	 <p>Onbepaald</p> <p>Identificatie met eID sluit aan bij ontwerp kader Toenadering tot eID.</p> <p>Hoe de identificatie van andere actoren (beheerder, gebruiker van analysedata) plaatsvindt is nog niet duidelijk.</p>	<p>PRODUCT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besteed aandacht aan IAA / toegang voor alle actoren. <p>CONTEXT:</p>	
<p>Ontwerpgebied</p> <p>Gegevens-uitwisseling in de keten</p>	<p>Na identificatie worden persoonsgegevens (uit BRP) en vooropleidingsgegevens opgehaald bij BRON/DUO.</p> <p>Gegevens over opleidingsaanbod worden via RIO naar CA overgebracht</p> <p>Voorziening CA geeft BSN, Geboortedatum en Geslacht door aan SIS</p> <p>Introductie van voorziening CA leidt tot harmonisatie van aanmeldinformatie</p> <p>Gegevenssets worden beschreven in Bijlage 2 PvE.</p>	 <p>Nonconformant - Op onderdelen ontbreken duiding van betekenis en doelbinding.</p> <p>Behoeftegerichte en doelgebonden geg. uitw. Onduidelijk waarom uitwisseling van geboortedatum en geslacht uit CA naar SIS noodzakelijk is.</p> <p>Registreer de betekenis van nieuwe gegevens De (geharmoniseerde) aanmeldgegevens ihkv CA zijn op te vatten als een nieuwe gegevenssoort. De gegevenssets zijn vooral syntactisch beschreven (welke velden); een toelichting / nadere duiding van betekenis ontbreekt, evenals een overkoepelend (informatie)model.</p> <p>Semantiek in berichtuitwisseling is traceerbaar Onderdelen van de gegevensspecificaties zijn ontleend aan andere bronnen. Dit is tekstueel in het PvE aangeduid.</p>	<p>PRODUCT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werk een informatiemodel + duiding betekenis uit voor de (geharmoniseerde) gegevenssets. - Maak expliciet waarom, naast PGN, de uitwisseling van geboortedatum en geslacht noodzakelijk is. <p>CONTEXT:</p>	

Ketenprocessen	In het PvE zijn de processtappen van aanmelden door middel van use cases vormgegeven (PvE, p.3).	 Consistent - Het betreft een deel van het ketenproces aanmelden en inschrijven uit ROSA, nl. aanmelden bij instelling. Beheer van aanmeldingen gebeurt door instellingen zelf (in SIS)	PRODUCT: CONTEXT:	
Zeggenschappen en gegevenssoorten		 Onbepaald - Onduidelijk of het transferpunt c.q. beheerder voorziening CA eigen zeggenschap heeft over bepaalde gegevens, of alleen als (niet-verantwoordelijke) intermediaire verwerker optreedt. Hoewel er wel diverse zeggenschappen worden beschreven of geïmpliceerd, zijn deze versnipperd door het PvE opgenomen. Een eenduidig overzicht ontbreekt.	PRODUCT: <ul style="list-style-type: none"> - Maak een overzicht van de zeggenschappen per betrokken partij. CONTEXT:	
Referentiecomponenten en applicaties	<p>Er zijn binnen het mbo reeds activiteiten en werkende voorzieningen gericht op digitaal aanmelden (DaMBO), Digitaal ondertekenen (pilots worden opgeschaald) en de overdracht van leerdossiers (in de regio).</p> <p>In het kader van nieuwe wetgeving wordt een Voorziening Vroegtijdig Aanmelden (VVA) ingericht (voor wat betreft het mbo ook wel 'mbo-koppelpunt' genoemd).</p> <p>De voorziening CA heeft een directe relatie met de Voorziening Vroegtijdig Aanmelden (VVA) en met de student informatie systemen (SIS) van de instellingen</p>	 Consistent - Binnen andere werkingsgebieden zijn al vergelijkbare voorzieningen gerealiseerd (HO / Studielink).	PRODUCT: CONTEXT:	In de ROSA ontbreekt nog een referentie component 'Centraal Aanmeldsysteem' voor voorzieningen als Centraal Aanmelden MBO en Studielink.
Architecturele randvoorwaarden			PRODUCT: CONTEXT:	

Beheer en (door)ontwikkeling	Een gezamenlijke voorziening die CA mogelijk maakt, dient "eigendom" van de sector te zijn, dit moet in termen van governance geregeld worden		PRODUCT: <ul style="list-style-type: none"> - Er is veel samenloop met Voorziening Vroegtijdig Aanmelden (VVA). In termen van Governance zal er veel aandacht moeten zijn in de afstemming tussen beide trajecten. Dit heeft betrekking op alle fasen: inkoop, implementatie en gebruik/beheer. 	
Implementatie			CONTEXT: PRODUCT: CONTEXT:	

Bijlage 1: ARCHITECTURE COMPLIANCE (TOGAF)

Een Nederlandse vertaling van de beschrijving van de TOGAF-categorieën:

- irrelevant** = er is geen relatie tussen het ingebrachte en ROSA
- consistent** = er is overlap tussen het ingebrachte en ROSA, en binnen die overlap is het ingebrachte conform ROSA gerealiseerd, de overlap is echter niet **volledig** = sommige specificaties van ROSA zijn niet overgenomen, en het ingebrachte heeft onderdelen die niet door ROSA worden gedekt.
- compliant** = het ingebrachte valt volledig binnen ROSA (subset) en is conform ROSA gerealiseerd
- conformant** = ROSA dekt alleen een deel van het ingebrachte, maar dat deel is wel conform ROSA gerealiseerd
- fully conformant** = ROSA dekt het geheel van het ingebrachte, en niets van het ingebrachte valt buiten ROSA
- non-conformant** = er is overlap tussen het ingebrachte en ROSA, en binnen die overlap is er iets van het ingebrachte *niet* conform ROSA gerealiseerd

